

Aan de Gemeenteraad.

Raadsvergadering d.d.	:	13 december 2018
Commissievergadering d.d.	:	29 november 2018
Commissie	:	Commissie Bestuur en Middelen
Portefeuillehouder	:	Burgemeester E. Roest
Programmaonderdeel	:	101. Crisisbeheersing en Brandweer 101001. Crisisbeheersing en Brandweer
Registratienummer	:	2018015176
Productiedatum	:	22 oktober 2018

Onderwerp

Concept Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2019-2022 'Samen weerbaar & wendbaar' en het concept Regionaal Risicoprofiel.

Voorgesteld besluit:

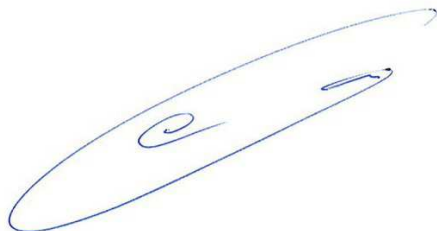
De raad van de gemeente Bloemendaal;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 30 oktober 2018

besluit:

in te stemmen met het concept Regionaal Risicoprofiel Kennemerland 2018 en het concept Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2019-2022.

Aldus besloten in de openbare vergadering van de raad der gemeente Bloemendaal, gehouden op 13 december 2018

, voorzitter

A handwritten signature in blue ink, consisting of several overlapping loops and strokes, positioned in the upper left quadrant of the page.

, griffier

Besluit raad: aangenomen
Stemmen voor: 18
Stemmen tegen: 0
Afwezig: 1

Voorgesteld besluit

Het college stelt de raad voor om in te stemmen met het concept Regionaal Risicoprofiel Kennemerland 2018 en het Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2019-2022.

Aanleiding en beoogd effect

De Wet Veiligheidsregio's bepaalt op grond van artikel 14 en 15 dat het bestuur van de Veiligheidsregio's geacht wordt eens in de vier jaar een beleidsplan crisisbeheersing op te stellen. Dit beleidsplan beschrijft de structurele ontwikkeling van het beleid van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) voor de komende vier jaar voor de periode 2019-2022.

In artikel 15, lid 3 van de Wet Veiligheidsregio's is opgenomen dat het bestuur van de veiligheidsregio het risicoprofiel pas definitief vaststelt na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.

De inbreng van de gemeenteraden op het Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing is geregeld in artikel 14 lid 2a van de Wet veiligheidsregio's, waarin staat dat de burgemeester over het conceptplan overlegt met de gemeenteraad voordat het plan in het bestuur van de veiligheidsregio wordt vastgesteld.

Regionaal Risicoprofiel

Het Regionaal Risicoprofiel biedt inzicht in fysieke veiligheidsrisico's: grote branden, rampen en crises die de regio kunnen treffen. Het risicoprofiel is door de wetgever gepositioneerd als een strategisch instrument om gerichte keuzes te maken voor het beleid ten aanzien van de rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het risicoprofiel ondersteunt bestuurders en uitvoerende diensten bij het stellen van prioriteiten en maken van gefundeerde beleidskeuzes ten aanzien van de voorbereiding en uitvoering van de crisisbeheersing (Wvr. art. 15). Die keuzes kunnen zich richten op het verminderen van de waarschijnlijkheid dat iets zich voor gaat doen (proactie en preventie), het verminderen van de impact als het zich voordoet (preparatie, repressie en nazorg) of het risico accepteren. De risico's zijn echter nooit tot nul te reduceren; een risicoloze samenleving is niet voorstelbaar. Het Regionaal Risicoprofiel biedt het eerste inzicht, de keuzes zelf dienen uiteindelijk verankerd te worden in het Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing.

Het Regionaal Risicoprofiel bestaat uit drie delen:

- Een risico-inventarisatie: dit geeft antwoord op de vraag: 'wat bedreigt ons?' en geeft een overzicht van de risicovolle situaties die tot een brand, ramp of crisis kunnen leiden, en een overzicht van de soorten branden, rampen en crises die zich in de veiligheidsregio kunnen voordoen.
- Een risicoanalyse: dit geeft antwoord op de vraag: 'hoe erg is dat?' en geeft een weging en inschatting van de gevolgen van de soorten branden, rampen en crises.
- Een capaciteitanalyse: dit geeft antwoord op de vraag: 'wat moeten we kunnen en wat hebben we daarvoor nodig?' en geeft een overzicht van de capaciteiten waarover de veiligheidsregio samen met haar partners kan beschikken.

Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing

Het beleidsplan is gebaseerd op de risico's in de Veiligheidsregio Kennemerland en geeft richting aan de verdere ontwikkeling van de multidisciplinaire samenwerking op het gebied van risico-beheersing, crisisbeheersing en rampenbestrijding in de regio Kennemerland.

In het beleidsplan is op basis van de inzichten uit het Regionaal Risicoprofiel, maar ook op basis van andere (strategische) uitgangspunten en ontwikkelingen een vijftal ambities centraal gesteld voor de komende beleidsperiode, te weten:

1. Risico's beperken.

Voorkomen is beter dan genezen. De VRK zet actief in op het voorkomen en beperken van risico's voor de veiligheid en gezondheid. De betrokken partijen brengen met een risicoanalyse gezamenlijk in kaart hoe risico's kunnen worden gereduceerd. De Omgevingswet biedt andere mogelijkheden voor de VRK om aan de voorkant van het proces te sturen op het beperken van risico's voor veiligheid en gezondheid.

2. Wendbare en robuuste crisisorganisatie.

Wanneer de generieke crisisorganisatie flexibel kan opereren, kan zij de effecten van dreigingen, incidenten, rampen en crises beperken. Daarom investeert de VRK in een wendbare en vakbekwame crisisorganisatie. Bovendien bereidt de VRK zich voor op scenario's die de continuïteit van de crisisorganisatie bedreigen. Tot slot krijgt het proces van crisiscommunicatie extra aandacht, omdat adequate crisiscommunicatie helpt de maatschappelijke impact van een incident te duiden, beheersen en te beperken.

3. Beschikbare informatie delen.

We leven in een informatierijke samenleving. Analyse en duiding van deze informatie zijn waardevol. Dit helpt namelijk incidenten eerder aan te zien komen, risico's beter in te schatten en sneller en adequater op te treden bij crises. Daarom is het nodig dat de crisispartners inzetten op het ontsluiten en ordenen van beschikbare data en deze duiden en delen waar nodig.

4. Maatschappelijke weerbaarheid versterken.

Bij risicocommunicatie moet de VRK de boodschap meenemen dat de professionele hulpverlening niet in alle gevallen toereikend zal zijn, zeker niet in de eerste momenten van een groot incident. Dan wordt een beroep gedaan op de weerbaarheid van de samenleving: de vaardigheid om naar ieders vermogen op uitdagingen te reageren. Daarom is het nodig dat de hulpdiensten met bewoners in gesprek gaan over wat mensen zelf kunnen doen. De hulpdiensten kunnen zich dan meer richten op kwetsbare personen en objecten. Door effectieve risicocommunicatie kunnen mensen in Kennemerland zich beter voorbereiden op eventuele risico's. Daarmee kunnen zij de impact van een incident beperken.

5. Platform voor samenwerking.

Tijdens een daadwerkelijke crisis is het kennen van de juiste mensen soms belangrijker dan zelf de kennis in huis hebben. Het onderhouden en uitbreiden van een netwerk van samenwerkingspartners op het gebied van veiligheid en gezondheid vraagt een blijvende investering van de VRK. Bij samenwerking gaat het ook om het afstemmen van - bovenregionale - werkprocessen met andere partners en veiligheidsregio's.

Het Risicoprofiel en Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing in relatie tot andere plannen

Het Beleidsplan is een multidisciplinair product en wordt uitgewerkt in andere documenten zoals het regionaal crisisplan, de organisatie- en werkplannen van de brandweer, GHOR – Geneeskundige Hulpverlening in Onze Regio-/GGD – Gemeenschappelijke GezondheidsDienst-, Politie, KMar –Koninklijke Marechaussee- en gemeenten (Bevolkingszorg) en overige partners.

Beoogd effect

Ambitieniveau en randvoorwaarden

Het doel van het Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2019 – 2022 is:

- Het beschrijven van de ambities en doelen voor de komende jaren als het gaat om risico- en crisisbeheersing.
- Richting geven aan de samenwerking tussen de partners op het gebied van risico- en crisisbeheersing en deze verder ontwikkelen.

Het beheersen van risico's en crises kan alleen middels samenwerking effectief zijn.

Politieke keuzeruimte

De veiligheidsregio Kennemerland is door het lokaal bestuur ingesteld om taken uit te voeren namens en voor de deelnemende gemeenten. Het concept beleidsplan en het risicoprofiel moeten daarom worden besproken met alle deelnemende gemeenteraden. De gemeenteraden kunnen hun zienswijze kenbaar maken. Vragen hierbij kunnen zijn: herkent uw gemeenteraad zich in het risicoprofiel? Geeft het plan de risico's in uw gemeente én in de regio goed weer? Onderschrijft uw gemeenteraad de ambities die in het beleidsplan zijn beschreven?.

Gedachtegang

Het spectrum van de Kennemerlandse risico's is breed. Uit het risicobeeld (risico-inventarisatie) komt naar voren dat vrijwel alle van de 70 geïncidentiseerde incidenttypen kunnen plaatsvinden in Kennemerland.

Uit de risico-analyse blijkt tevens dat een aantal risico's sterk profileert door een mogelijk hoge impact en waarschijnlijkheid. Deze prominente risico's zijn:

- terroristische aanslag,
- ziektegolf,
- maatschappelijke onrust als gevolg van een triggerincident,
- infectieziekte uit het buitenland,
- luchtvaartincident,
- uitval elektriciteit,
- uitval ICT (a.g.v. cyberincident),
- incident treintunnel en
- incident wegtunnel.

Bij deze risico's wordt de impact niet alleen bepaald door het aantal mogelijke slachtoffers, maar ook door:

- de kosten (hulpverlening, reparatie, langdurige ziekte etc.)
- de verstoring van het dagelijks leven
- de sociaal-psychologische impact

Mogelijke bovenregionale effecten

Incidenten met mogelijk bovenregionale effecten stellen specifieke eisen aan risico- en crisis-beheersing. Daarom is het nuttig om ook deze incidenttypen nader uit te werken. Om deze reden zijn natuurbranden, ongevallen met brandbare vloeistof, incident op het Noordzeekanaal, weg- en spoorincidenten, luchtvaartincidenten en bedreiging volksgezondheid geselecteerd.

Actualisatie risicoprofiel

Voor de actualisatie is het huidige risicoprofiel opnieuw beoordeeld. Daarbij rekening houdend met ontwikkelingen in de samenleving zoals extreem weer, cyberaanvallen, incidenten in grote menigten, extreem geweld (terrorisme). Aandacht is er voor actuele inzichten in rampenbestrijding en crisisbeheersing (bijvoorbeeld de strategische agenda van het Veiligheidsberaad) en de maatschappelijke effecten van crises.

Belangrijkste elementen beleidsplan

Op basis van het risicoprofiel maken we keuzes om de capaciteiten van de veiligheidsregio zo efficiënt mogelijk in te zetten. Deze keuzes leggen we vast in het Beleidsplan Risico- en Crisis-beheersing 2019-2022, daarin werken we de volgende ambities uit:

- Risico's beperken
- Wendbare en robuuste crisisorganisatie
- Beschikbare informatie delen
- Maatschappelijke weerbaarheid versterken
- Platform voor samenwerking

Belangrijke boodschap

Risico's zijn te reduceren, maar niet uit te sluiten. Het risicoprofiel is geen toekomstvoorspeller maar geeft zicht op de belangrijkste risico's in onze regio. Volledige voorbereiding op alle soorten risico's en scenario's is niet mogelijk. Het beleidsplan moet daarom bijdragen aan het versterken van de veerkracht van de crisisbeheersingsorganisatie. Op die manier zijn wij ook voorbereid op 'ongekende' risico's in onze regio

Overwegingen van het college

Het college is door de burgemeester en wethouder volksgezondheid betrokken geweest bij het proces van de totstandkoming van het beleidsplan en het risicoprofiel via hun deelname in de Bestuurscommissies Openbare Orde (BCOV) en Publieke Gezondheid en Maatschappelijke Zorg (BC PG&MZ).

Middelen

Voor de ambtelijke organisatie van de VRK stelt het bestuur de financiële kaders vast. Over afwijkingen wordt besloten in het kader van de begrotingscyclus. Voor de financiële kaders van Meldkamer, KMar en Politie wordt verwezen naar de eigen begrotingscycli en bijbehorende verantwoording.

Een belangrijke financieringsbron voor de VRK zijn de BDuR-gelden¹ van het Rijk. De VRK ontvangt net als alle regio's een basisuitkering. Daarnaast zijn in 2008 zijn op basis van een bestuurlijk plan² ook afspraken gemaakt over aanvullende Rijksgelden. Deze gelden zijn bestemd om de crisisbeheersing af te stemmen op het specifieke risicoprofiel van de regio en voor de samenwerking met Amsterdam-Amstelland. In deze beleidsperiode (2019-2022) wordt de inzet van de aanvullende Rijksgelden herijkt, omdat de organisatie ten opzichte van 2008 in een andere fase is gekomen. De herijking zal leiden tot een doelmatige en doeltreffende inzet van de middelen voor de doelen, die in het verleden met het Rijk zijn afgesproken.

Participatie

n.v.t.

Communicatie

Raadsinformatieavonden

Om de gemeenteraden te ondersteunen bij het overleg over het beleidsplan en het risicoprofiel zijn er op dinsdag 16 en woensdag 31 oktober jongstleden twee informatieavonden georganiseerd in de regio,. Om te voorkomen dat de gemeenteraden zich tweemaal moeten buigen over plannen die een zo grote mate van samenhang hebben, worden de plannen tegelijkertijd aangeboden.

Samenwerking (Heemstede)

De gemeente Heemstede maakt eveneens deel uit van de Veiligheidsregio Kennemerland en geeft in dit kader haar eigen zienswijze op beleidsdocumenten.

Vervolgproces/evaluatie

Vaststelling Risicoprofiel en Beleidsplan na inbreng raden.

Na overleg met de Raad en het verwerken van de inbreng van de Raden kunnen de plannen definitief worden vastgesteld door het bestuur van de VRK, hetgeen is voorzien in het eerste kwartaal van 2019.

¹ BDuR staat voor: Brede Doeluitkering Rampenbestrijding.

² Versterking interregionale veiligheidszorg Kennemerland en Amsterdam-Amstelland, De krachten gebundeld (2008).

Evaluatie

De omgeving waarin wij opereren verandert snel. Daarom wordt goed gemonitord of de VRK op koers ligt bij de realisatie van de doelen, maar ook of de doelen die gesteld zijn nog actueel zijn. Jaarlijks wordt de balans opgemaakt en bijgestuurd waar nodig.

Bijlagen

1. Bestuurlijke samenvatting 2018 Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) (2018014815)
2. Hoofdrapport 2018 Regionaal Risicoprofiel VRK (2018014816)
3. Risicoprofiel – Deelrapport 1: Risico-inventarisatie VRK, tezamen met 3 bijlagen (2018014817)
4. Risicoprofiel – Deelrapport 2: Risico-analyse Regionaal Risicoprofiel VRK (2018014818)
5. Beleidsplan Risico- en Crisisbeheersing 2019-2022 (concept) (2018014819)

Achterliggende documenten

n.v.t.

Burgemeester en wethouders van Bloemendaal,

, burgemeester

, gemeentesecretaris.